

Кононець В. П.

завідувач навчально-наукової
лабораторії з дослідження проблем
протидії організованих злочинності
та корупції Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

Богуславський М. Г.

старший науковий співробітник
навчально-наукової лабораторії
з дослідження проблем протидії
організованих злочинності та корупції
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

**ПОВНОВАЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ
ПРИ ПРОВЕДЕННІ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ
ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ**

Повномасштабне вторгнення російської федерації в лютому 2022 року назавжди змінило життя та діяльність усіх верст населення, державних інституцій, підприємств та організацій в нашій країні. Основним напрямом діяльності всіх державних органів стало надання відсічі агресору, що безпосередньо покладається на Збройні сили України а також всі інші правоохоронні органи. В умовах військового стану правоохоронні органи, зокрема Національна поліція України, вимушена виконувати нетипові для неї нові завдання, які були поставлені перед нею в зв'язку з розширенням повноважень та необхідною зміною в законодавстві України в період дії військового стану.

Так, на деокупованих територіях, прифронтових територіях, поліцейські у взаємодії з іншими правоохоронними органами або законними воєнізованими формуваннями (взаємодія з якими також є не типовою у діяльності поліції у мирний час) протидіють диверсійним групам ворога (які є професійними військовими); займаються фіксацією воєнних злочинів росіян; розмінуванням; техніко-криміналістичним забезпеченням огляду місця події, в тому числі пов'язаної з пожежами, та спеціальні вибухотехнічні роботи за фактами скоєння вибухів, надходження повідомлень про виявлення підозрілих вибухонебезпечних предметів, загрозу вибуху. Водночас на території, яка є театром активних бойових дій, у прифронтових зонах поліцейські здійснюють евакуацію населення, доставляють гуманітарну допомогу. Окрім того, серед пріоритетних завдань на щойно деокупованих територіях та у прифронтових територіях є

запобігання фактам мародерства тощо. Там, де запроваджено правовий режим воєнного стану, поліцейські знаходяться на облаштованих блокпостах та разом з іншими інстанціями забезпечують дотримання правового режиму воєнного стану.[1, с. 98].

Якщо питанням додаткових завдань Національної поліції України під час дії військового стану вже неодноразово приділялась увага науковців, необхідно зупинитись на проблемних питаннях саме участі поліцейських під час проведення мобілізаційних заходів за участі представників ТЦК та СП серед осіб мобілізаційного віку в нашій державі. Стаття 65 Конституції України передбачає, що захист Вітчизни незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України [2].

Безумовно лише осіб, що перебувають у складі Збройних сил України, для відсічі збройної агресії не вистачає, тому серед військовозобов'язаних громадян України проводяться мобілізаційні заходи щодо своєчасного комплектування військових підрозділів ЗСУ. Мобілізації під час дії військового стану підлягають військовозобов'язані чоловіки у віці від 25 до 60 років крім випадків передбачених діючим законодавством, також передбачено, що дані особи повинні уточнити свої персональні дані протягом 60 днів в ТЦК та СП, центрах надання адміністративних послуг або через електронний кабінет призовника, військовозобов'язаного, резервіста.[3] Розглянемо безпосередньо участь підрозділів Національної поліції при проведенні заходів з мобілізаційної роботи.

Це питання є вкрай важливим та актуальним в теперішній час і створює багато спірних питань серед населення. Законодавство України поклало на НП України, як орган виконавчої влади, завдання по здійсненню заходів щодо забезпечення виконання мобілізаційних планів, сприяють ТЦК та СП у їхній роботі тощо [4]

Встановлено, що під час дії воєнного стану та проведення мобілізації всі чоловіки віком від 18 до 60 років повинні мати при собі та пред'являти на вимогу відповідних працівників військово-обліковий документ. [5] Зміни в мобілізаційному законодавстві розширили список посадових осіб, які мають право вимагати та перевіряти у військовозобов'язаних мобілізаційні документи, проводити мобілізаційні заходи, а також застосовувати заходи адміністративного впливу відносно осіб, які вчинюють відповідні правопорушення.

Стаття 24 Закону України «Про національну поліцію» передбачає, що за зверненням територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, СБУ, розвідувальних органів України органи та підрозділи, що входять до системи поліції, беруть участь у здійсненні заходів щодо оповіщення військовозобов'язаних та резервістів спільно з представниками територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, а також здійснюють адміністративне затримання та доставлення до цих центрів та

органів призовників, військовозобов'язаних та резервістів, які вчинили адміністративні правопорушення, передбачені *статтями 210, 210-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення*». При цьому необхідне обов'язкове дотримання поліцейськими вимог ст. 263 КУпАП, прав затриманих осіб, які передбачені діючим законодавством.

1. Юнін О. С. Особливості надання поліцейських послуг в умовах воєнного стану. НАУКОВІ ЗАПИСКИ. СЕРІЯ: ПРАВО SCIENTIFIC NOTES. SERIES LAW. 2023 Випуск 14. С.95-100 URL: <https://pravo.cusu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/263/265>.

2. Конституція України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1996, № 30, ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

3. Про військовий обов'язок та військову службу. Закон України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1992, № 27, ст. 385 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12?find=1&text>.

4. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію. Закон України. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 1993, № 44, ст. 416. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12?find=1&text4>.

5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку. Закон України від 11.04.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3633-20#n986>.

6. Про Національну поліцію. Закон. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2015, № 40-41, ст. 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

Копилов Е. В.

викладач кафедри
оперативно-розшукової діяльності
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАГАЛЬНОПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ З ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

Взаємодія органів досудового розслідування з оперативними підрозділами Національної поліції України в одному з ключових аспектів ефективного розслідування кримінального права. Цей взаємний режим ґрунтується на принципах законності, непоступливості, взаємної поваги та координації сил, випрямлених до досягнення загального знаку – покарання злочинців, захист провини і захист від неповаги до невпевненості.

Правові засади взаємодії органів досудового розслідування з оперативними підрозділами Національної поліції України визначаються в таких нормативно-правових актах:

– Конституція України.